

ПОЛИТЕХНИЧКА ШКОЛА СУБОТИЦА

АНЕКС I ГОДИШЊЕГ ПЛАНА РАДА ЗА ШКОЛСКУ 2025/2026. ГОДИНУ

Дел.бр. 01-1032 од 17. 10. 2025. године

СУБОТИЦА

Врши се измена и допуна Годишњег плана рада Политехничке школе Суботица за школску 2025/2026. годину, тако што се **МЕЊА тачка 9.1. Програм за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања и ДОДАЈУ СЕ подтачка 9.1.1. План рада Тима за кризне ситуације за школску 2025/26. школску годину и програм поступања Политехничке школе Суботица у кризним ситуацијама и подтачка 10.35. Тим за методичку наставе.**

9.1. ПРОГРАМ ЗА ЗАШТИТУ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

На основу чл. 130. ст. 14. т. 2) Закона о основама система образовања и васпитања (Сл.гл. РС 88/17, 27/18-др закон, 10/19 и 6/20) и Правилника о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање („Службени гласник РС“, број 46/2019 и 104/2020) у ПОЛИТЕХНИЧКОЈ ШКОЛИ је 14. септембра 2020. године оформљен Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања

Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања израдио је Програм за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања и он је саставни део Годишњег плана рада Школе.

Програмом су јасно дефинисане превентивне и интервентне активности, као и кораци и процедуре у поступању у заштити ученика од насиља. Такође је дефинисано шта се сматра насиљем, као и које све врсте и облике обухвата.

План рада Тима је посебан документ којим се планира рад Тима на остварењу заштите ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања.

Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у Политехничкој школи у Суботици броји шеснаест чланова:

Сњежана Рајковић, в.д. директора школе
Александра Радуловић Зеленика, психолог, координатор тима
Чаба Корхеџ, педагог
Степа Шаровић, професор југословенских књижевности и српскохрватског језика
Исидора Оташевић, дипломирани правник – секретар
Сузана Немчев Трајер, професор хемије
Чонгор Нађ, професор физичког васпитања
Душанка Тодић, професор стручних предмета грађевинске струке
Мирослав Туцић, професор стручних предмета хемије, неметала и графичарства
Лигија Влчек, професор биологије
Ирина Јурић, професор енглеског језика
Миодраг Дорословачки, организатор практичне наставе и вежби
Срђан Пантелић, вероучитељ
Дејан Радуловић, школски полицајац
представник Ученичког парламента
представник Савета родитеља

ПОДЕЛА НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА ПО НИВОИМА

Свако насиље над ученицима се може спречити у атмосфери која:

- развија и негује културу понашања
- развија одговорност свих
- не толерише насиље и не ћути о њему
- обавезује на адекватно поступање свих који имају сазнање о насиљу
- негује мултикултурализам и толеранцију

Насиље се дефинише као сваки облик једанпут учињеног или поновљеног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства ученика.

ПОДЕЛА НАЈЧЕШЋИХ ОБЛИКА НАСИЉА

У следећим табелама су приказани нивои реаговања и различити облици насиља. У зависности од интензитета, учесталости и последица које насиље оставља, поједини облици се понављају на више различитих нивоа.

I НИВО

Физичко насиље	Емоционално/ психичко насиље	Социјално насиље	Сексуално насиље и злоупотреба	Насиље злоупотребом информационих технологија
ударање чврга, штипање, гребање, гађање, чупање, уједање, саплитање, шутирање, прљање, уништавање ствари...	исмејавање, омаловажавање, оговарање, вређање, ругање, називање погрдним именима, псовање, етикетирање, имитирање, „прозивање“...	добацивање, подсмевање, игнорисање, искључивање из групе или фаворизовање на основу социјалног статуса, националности, верске припадности, насилно дисциплиновање, ширење гласина...	добацивање, псовање, ласцивни коментари, ширење прича, етикетирање, сексуално додиривање, гестикација...	узнемиравајуће „зивкање“, слање узнемиравајућих порука СМС-ом, ММС-ом, путем веб-сајта...

Ове облике насиља решава самостално наставник/одељењски старешина у сарадњи са родитељем, односно старатељем, у оквиру саветодавно-васпитног рада са ученицима. По потреби може користити и подршку Тима.

II НИВО

Физичко насиље	Емоционално/ психичко насиље	Социјално насиље	Сексуално насиље и злоупотреба	Насиље злоупотребом информационих технологија
шамарање, ударање, гажење, цепање одела, „шутке“, затварање, плување, отимање и уништавање имовине, измицање столице, чупање за уши и косу...	уцењивање, претње, неправедно кажњавање, забрана комуницирања, искључивање, одбацивање, манипулисање	сплеткарење, игнорисање, неукључивање, неприхватање, манипулисање, експлоатација, национализам...	сексуално додиривање, показивање порнографског материјала, показивање интимних делова тела, свлачење...	огласи, клипови, блогови, злоупотреба форума и четовања, снимање камером појединаца против њихове воље, снимање камером насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика...

Ове облике насиља решава самостално наставник/одељењски старешина у сарадњи са стручним сарадником, директором и Тимом за заштиту ученика (односно унутрашња заштитна мрежа), уз обавезно

учешће родитеља, односно старатеља. Уколико појачани васпитни рад није делотворан, директор/ка покреће васпитно-дисциплински поступак и изриче меру, у складу са Законом.

III НИВО

Физичко насиље	Емоционално/психичко насиље	Социјално насиље	Сексуално насиље и злоупотреба	Насиље злоупотребом информационих технологија
туча, дављење, бацање, проузроковање опекотина, ускраћивање хране и сна, излагање ниским температурама, напад оружјем...	заstraшивање, уцењивање, рекетирање, ограничавање кретања, навођење на коришћење психоактивних супстанци, укључивање у секте, занемаривање...	претње, изолација, одбацивање, терор групе над појединцем/групом, дискриминација, организовање затворених група (кланова), национализам, расизам	завођење од стране одраслих, подвођење, злоупотреба положаја, навођење, изнуђивање и принуда на сексуални чин, силовање, инцест...	снимање насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика, дечија порнографија...

Активности предузима директор/ка с Тимом за заштиту, уз обавезно ангажовање родитеља и надлежних органа, организација и служби (Центар за социјални рад, здравствена служба, полиција и друге организације и службе). Уколико присуство родитеља није у најбољем интересу ученика/це, тј. може да му/јој штети, угрози његову/њену безбедност или омета поступак у установи, директор/ка обавештава Центар за социјални рад, односно полицију.

На овом нивоу обавезан је интензиван васпитни рад примерен потребама ученика/це, као и покретање васпитно-дисциплинског поступка и изрицање мере, у складу са Законом. Ако је за рад са учеником/цом ангажована и друга организација или служба, установа остварује сарадњу са њом и они међусобно усклађују активности.

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ

Основни принципи на којима је заснован Програм, који уједно представљају и оквир за деловање јесу:

- Право на живот, опстанак и развој;
- Најбољи интерес детета;
- Обезбеђење поверљивости података и заштита;
- Спречавање дискриминације, што значи да на свим ученицима једнако буду примењене мере за заштиту из овог Програма;
- Учешће ученика у свим фазама процеса заштите, кроз благовремена и континуирана обавештења, на начин који одговара њиховом узрасту и разумевању ситуације и кроз могућност да изразе своје мишљење.

ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА

Општи циљеви:

- Подизање нивоа свести и повећање осетљивости свих укључених у живот и рад школе за препознавање насиља, злостављања и занемаривања;
- Дефинисање поступака и процедура за заштиту од насиља као и за реаговање у ситуацијама насиља;
- Информисање свих укључених у рад школе о процедурама и поступцима за заштиту од насиља;
- Спровођење поступака реаговања у ситуацијама насиља;
- Стварање и неговање климе прихватања, толеранције и уважавања.

Специфични циљеви:

- Ангажовање постојећих ресурса школе за стварање безбедног и подстицајног окружења;
- Укључивање различитих учесника образовно-васпитног процеса у превенцију и заштиту деце кроз наставне и ваннаставне активности;
- Обезбеђивање превентивне и заштитне улоге школског спорта.
- Специфични циљеви у превенцији:
- Стварање и неговање климе прихватања, толеранције и уважавања;
- Евидентирање критичних места у школи и њеном непосредном окружењу путем анкетања ученика;
- Подизање нивоа свести и повећање осетљивости свих укључених у живот и рад школе за препознавање насиља, злостављања и занемаривања;
- Оспособљавање свих запослених и родитеља, односно старатеља за рано препознавање знакова у понашању ученика који указује на потенцијално насилничко понашање;
- Пружање помоћи ученицима у савладавању личних проблема и проблема у учењу,
- Дефинисање процедура и поступака за заштиту од насиља и реаговања у ситуацијама насиља;
- Укључивање свих интересних група (ученици, наставници, стручни сарадник, административно и помоћно особље, родитељи, односно старатељи, Локална самоуправа) у развијање програма превенције;
- Информисање свих укључених у живот и рад школе о процедурама и поступцима за заштиту од насиља и реаговање у ситуацијама насиља;
- Унапређивање компетенција запослених, ученика, родитеља, односно старатеља за уочавање и решавање проблема насиља, злостављања и занемаривања.

Специфични циљеви у интервенцији:

- Спровођење поступака и процедура реаговања у ситуацијама насиља;
- Успостављање система ефикасне заштите ученика у случајевима насиља;
- Стално праћење и евидентирање врста и учесталости насиља и процењивање ефикасности програма заштите;
- Ублажавање и отклањање последица насиља и реинтеграција ученика у заједницу вршњака и живот установе;
- Саветодавни рад са ученицима који трпе насиље и који су посматрачи насиља.

ЗАДАЦИ ПРОГРАМА ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА

- Направити анализу, истраживање у циљу процене безбедности;
- Планирати превентивне активности;
- Дефинисати процедуре у ситуацијама насиља;
- Развијати сарадњу са установама и институцијама које се баве децом и породицом;
- Информисати ученике и родитеље о садржајима који су важни за безбедност и активности образовно-васпитне установе на плану превенције;
- Промовисати примере добре праксе у реализацији превентивних активности;
- Извештавати Наставничко веће и Школски одбор о реализацији Програма заштите ученика од насиља, злостављања и занемаривања.

АКТИВНОСТИ У ОБЛАСТИ ПРЕВЕНЦИЈЕ

Превенцију насиља, злостављања и занемаривања чине мере и активности којима се у установи ствара сигурно и подстицајно окружење, негује атмосфера сарадње, уважавања и конструктивне комуникације.

Превентивним активностима се:

- подиже ниво свести и осетљивости детета и ученика, родитеља и свих запослених за препознавање насиља, злостављања и занемаривања;
- негује атмосфера сарадње и толеранције, уважавања и конструктивне комуникације у којој се не толерише насиље, злостављање и занемаривање;
- истичу и унапређују знања, вештине и ставови потребни за креирање безбедног и подстицајног окружења и конструктивно реаговање на насиље;
- унапређује познавање процедура за пријављивање и поступање код детета и ученика, родитеља и свих запослених у случају сумње или сазнања о свим облицима насиља, злостављања и занемаривања, обезбеђује заштита детета и ученика, родитеља и свих запослених од насиља, злостављања и занемаривања;
- подстиче усвајање позитивних норми и облика понашања, учење вештина конструктивне комуникације и развијање емпатије;
- остварује упознавање са видовима и стратегијама пружања одговарајуће подршке и разумевања различитих облика комуникација и понашања ученика са тешкоћама и сметњама у развоју и инвалидитетом;
- развијају социоемоционалне компетенције деце и ученика, родитеља и запослених (свест о себи, свест о другима, саморегулација, одговорно доношење одлука и др.).

ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ ТИМА

Р. бр.	Активност / садржај активности	Носилац активности	Време реализације
1.	Подсећање на Протокол о заштити ученика од насиља, подсећање ученика са правилима понашања (одељ. Заједн.); Значење појмова насиље, злостављање, занемаривање(I-IV); истицање правила понашања ученика, запослених, родитеља на видиним местима у школи./презентација, панои Допунити, одштампати Кућни ред школе по учионицама и ставити правила облачења на улазна врата школе и ходницима и истаћи чланове Тима -Упознавање запослених са Листом индикатора за прелиминарну идентификацију жртава трговине људима за систем образовања -планирање активности превенције трговине људима	Тим за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања	Септембар, 2025. године
2.	Едукативне радионице на тему – васпитно дисциплинских поступака, ненасилног решавања конфликта, превенција трговине људима, улога медијатора у вршњачкој медијацији, безбедност ученика на путу од куће до школе, асертивни облици комуникације, заштита од насиља путем ИКТ, обележавање дана „ТОЛЕРАНЦИЈЕ“ и насиља путем ИКТ-а/радионице едукативне Едукативне радионице на тему превенције трговине људима Презентације на тему зависности од интернета за	Тим за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања Одељенске старешине Психолог, педагог	Током школске 2025/2026. године

	наставнике и родитеље и децу Превенција употреба дрога кроз едукативне радионице (напомена-детаљан план активности биће састављен по изласку приручника) Вођење редовне евиденције о сукобима Прављење ИПП за ученике којима је потребна подршка Обележавање Европског дана борбе против трговине људима Радионице у сарадњи са ЦРВЕНИМ КРСТОМ на тему зависности од интернета		
3.	Организовање дежурства запослених	Помоћник директора	Током школске 2025/2026. године
4.	Присуство семинарима	ПП служба	Током школске 2025/2026 године
5.	Сарадња са медијима	Директор, помоћник директора	Током школске 2025/2026 године
6.	Школска спортска такмичења – спортски дан посвећен безбедном и сигурном школ. окружењу/ <i>такмичење</i>	Наставници физичког васпитања	Април/мај
7.	Евалуација програма прегледом документације, измене у програму и чланова Тим-а	психолог	Током школске 2025/2026 године

Права, обавезе и одговорности свих у установи у превенцији насиља, злостављања и занемаривања

Запослени својим квалитетним радом (васпитно-образовним, образовно-васпитним, васпитним, стручним и другим радом) и применом различитих метода, облика рада и активности обезбеђују подстицајну и безбедну средину. Запослени не сме својим понашањем да изазове насиље или допринесе насиљу, злостављању и занемаривању.

Одељењски старешина, наставник и стручни сарадник избором одговарајућих садржаја и начина рада доприносе стицању квалитетних знања и вештина и формирању вредносних ставова за узајамно разумевање, уважавање различитости, конструктивно превазилажење сукоба и др. и дужни су да обезбеде заштиту детета и ученика од произвољног или незаконитог мешања у његову приватност, породицу, дом или преписку, као и заштиту од незаконитих напада на његову част и углед.

Ученици као одговорни учесници у образовању и васпитању, ради превенције насиља, злостављања и занемаривања, обавезни су да: уважавају и поштују личност других – деце, ученика, запослених, родитеља и трећих лица; поштују правила установе и све оне акте којима се уређују њихова права, обавезе и одговорности; активно учествују у раду одељењске заједнице; као чланови ученичког парламента и школског одбора, посебно доприносе и учествују у превентивним активностима; својим понашањем не изазивају, доприносе или учествују у насиљу и злостављању.

Родитељ је дужан да, у најбољем интересу детета и ученика: сарађује са установом; учествује у превентивним мерама и активностима; уважава и поштује личност свог детета, друге деце и ученика, запослених, других родитеља и трећих лица.

Родитељ не сме својим понашањем у установи да изазове или допринесе појави насиља,

злостављања и занемаривања према детету, ученику, запосленом, другом родитељу и трећим лицима, а када то учини директор је дужан да одмах о томе обавести јавног тужиоца и полицију, а након тога електронским путем надлежну школску управу.

Родитељ има обавезу и одговорност, у складу са законом којим се уређују основе система образовања и васпитања, да на позив школе узме активно учешће у свим облицима васпитног рада са учеником, односно да сарађује са школом у поступку заштите ученика од насиља. Ако се родитељ не одазове на позив школе, у складу са законом школа подноси прекршајну, односно кривичну пријаву за утврђивање одговорности родитеља и обраћа се надлежном центру за социјални рад да против родитеља предузме мере из своје надлежности.

У израду ИОП а се, уколико постоји потреба, укључује се представник Тима за заштиту ради планирања активности у оквиру ИОПа, а у вези са заштитом од насиља.

АКТИВНОСТИ У ОБЛАСТИ ИНТЕРВЕНЦИЈЕ

Интервенција према нивоима насиља, злостављања и занемаривања

1. НИВО - активности предузима **самостално одељењски старешина**, наставник/васпитач у сарадњи са **родитељем** - **ПОЈАЧАНИ ВАСПИТНИ РАД** са васпитном групом, одељењском заједницом, групом ученика и индивидуално.

2. НИВО - активности предузима **одељењски старешина/главни васпитач** у дому у сарадњи са **педагогом, психологом, тимом за заштиту и директором** уз обавезно учешће **родитеља** - **ПОЈАЧАНИ ВАСПИТНИ РАД**.

Уколико **појачани васпитни рад** није делотворан директор покреће **ВАСПИТНО-ДОСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК И ИЗРИЧЕ МЕРУ**, у складу са законом.

3. НИВО - активности предузима **директор са тимом за заштиту**, уз обавезно ангажовање **родитеља и надлежних органа, организација и служби** (центар за социјални рад, здравствена служба, полиција).

Када су извршиоци насиља **ученици старости до 14 година** против који се не може поднети прекршајна или кривична пријава, нити покренути прекршајни или кривични поступак - примењују се **мере из надлежности ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ СИСТЕМА, ЗДРАВСТВЕНОГ СИСТЕМА И СИСТЕМА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ.**

Родитељ има обавезу да се укључи у појачан васпитни рад.

Уколико присуство родитеља није у најбољем интересу ученика, тј. може да му штети, угрози његову безбедност или омета поступак у установи, директор обавештава центар за социјални рад, односно полицију или јавног тужиоца.

Када је **родитељ починилац насиља** - директор је дужан да одмах обавести полицију или јавног тужиоца.

Насиље у које су укључени ученица а које се догодило **ВАН УСТАНОВЕ** - установа је дужна да **ПОЈАЧА ВАСПИТНИ РАД СА УЧЕНИЦИМА** уз ОБАВЕЗНО укључивање родитеља.

Заштита запослених

Установа је дужна да интервенише увек када постоји сумња или сазнање да **запослени** трпи насиље **од стране ученика, родитеља или трећег лица** у установи или за време организовања активности установе.

Када је **ученик починилац насиља према запосленом, директор** је дужан да одмах обавести **родитеља и центар за социјални рад**; да покрене васпитно-дисциплински поступак, и да изрекне васпитно-дисциплинску меру, у складу са законом, а ако постоје елементи кривичног дела или прекршаја, пријаву поднесе надлежном јавном тужилаштву односно прекршајном суду.

Када је **родитељ или треће лице починилац насиља према запосленом директор** је дужан да одмах обавести **јавног тужиоца и полицију**.

Кораци у интервенцији насиља:

1. **Проверавање сумње или откривање насиља, злостављања и занемривања** је први корак у заштити ученика од насиља - утврђивање чињеница на основу којих се потврђује или одбацује сумња. Сазнање о насиљу може бити директно (када неко саопшти податак у вези са тим) или индиректно (када се на основу појединих знакова сумња да постоји могућност да се насиље дешава). Проверава се - свака информација о могућем насиљу, врши се преглед видео записа уколико установа има електронски надзор над простором.
2. **Прекидање, односно заустављање насиља и смиривање учесника** - обавеза свих запослених у установи. Раздвајање и смиривање учесника у акту насиља.
3. **Обавештавање родитеља** – обавља се одмах након заустављања насиља.
4. **Прикупљање података у вези са насталом ситуацијом** – вођење разговора уз вођење записника.
5. **Консултације унутар установе** – после прекидања насиља и смиривања учесника, запослени који има сазнање о насиљу, иницира консултације унутар установе ради процене ризика и израде плана заштите за све учеснике.
6. **Договорене активности и мере заштите** – предузимају се за све нивое насиља.

Оперативни план заштите се сачињава за конкретну ситуацију **ДРУГОГ И ТРЕЋЕГ НИВОА** за сву децу и ученике - **УЧЕСНИКЕ НАСИЉА** - оне који трпе, који чине и који су сведоци насиља и злостављања.

План заштите зависи од:

- врсте и тежине насилног понашања;
- последица насиља по поједница и колектив;
- броја учесника.

План заштите сачињава тима за заштиту заједно са одељењским старешином, психологом, педагогом, секретаром, директором и родитељем.

План заштите треба да садржи и евалуацију плана.

За 3. НИВО НАСИЉА - директор подноси пријаву надлежним органима и обавештава Министарство односно надлежну школску управу - У РОКУ ОД 24 САТА.

Тим за заштиту у року од 24 САТА утврђује процену НИВОА НАСИЉА.

Уколико ученици бораве у дому - обавештава се одељење надлежно за послове ученичког и студентског стандарда.

Пре пријаве обавља се РАЗГОВОР СА РОДИТЕЉИМА - осим ако тим за заштиту процени да тиме може да буде угрожен најбољи интерес детета о чему обавештава полицију или надлежног јавног тужиоца и надлежни центар за социјални рад.

СПОЉАШЊА ЗАШТИТНА МРЕЖА

Сарадња са другим институцијама и локалном заједницом подразумева размену информација, изградњу поверења, утврђивање заједничких потреба и циљева, али и планирање заједничких активности.

Спољашњу заштитну мрежу чине:

- Школска управа Сомбор – просветни саветник
- Центар за социјални рад
- МУП Суботица
- Дом здравља у Суботици
- Локална самоуправа

УНУТРАШЊА ЗАШТИТНА МРЕЖА

Унутрашњу заштитну мрежу чине сви запослени као и ученици школе.

Запослени/ученици	Улоге и одговорности
Одељењски старешина	• уочава случајеве насилног понашања и реагује • води разговоре са учесницима насиља • учествује у процесу заштите и сарађује са родитељима • сарађује са Тимом за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања • прати ефекте предузетих мера • води евиденцију
Дежурни наставник	• извршава обавезу дежурства • уочава и пријављује случај • покреће процес заштите ученика • обавештава одељењског старешину • води евиденцију
Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања и стручна служба	• уочава случајеве насиља • покреће процес заштите ученика • обавештава одељењског старешину • води разговор са родитељима • пружа помоћ ученицима и наставницима • осмишљава мере заштите • предлаже мере, прати њихове ефекте • води евиденцију
Помоћно – техничко особље	• извршава обавезу дежурства • прекида насиље • пријављује случајеве насиља
Ученици	• траже помоћ одраслих • уочавају случајеве насиља • пријављују одељењском старешини • обавештавају чланове Тима • учествују у мерама заштите.

ПРАЋЕЊЕ, АНАЛИЗА, ЕВАЛУАЦИЈА И ИЗВЕШТАВАЊЕ

Евиденција случајева насиља

Након заустављања насиља и обављених консултација са стручњацима или институцијама, реализују се мере заштите уз обавезно вођење евиденције о сваком случају насилног понашања.

Запослени у школи – одељењски старешина, стручна служба и Тим – у обавези су да воде евиденцију о појавама насиља у образац за евиденцију о случајевима насиља који садржи следеће податке:

Шта се догодило?

Ко су учесници?

Како је пријављено насиље?

Врсте интервенције?

Какве су последице?

Који су исходи предузетих корака?

На који начин су укључени родитељи, одељењски старешина, стручна служба?

Праћење ефеката предузетих мера?

Поред обавезне евиденције, прате се и следећи елементи:

Понашање детета које је трпело насиље
Понашање детета које се понашало насилно
Понашање пасивних посматрача
Атмосфера у одељењу
Ангажованост родитеља, односно старатеља у активностима које доприносе смањењу насиља
Вредновање рада Тима и унутрашње заштитне мреже
Степен укључености других институција, односно спољашње заштитне мреже у случајевима насиља

У случајевима да се насилно понашање понавља, предвиђају се *додатне заштитне мере* (појачана пажња свих запослених као и дежурних наставника и ученика, већа ангажованост родитеља, односно старатеља и полицајца који је задужен за нашу школу, интензивнији индивидуални рад са учеником у педагошко-психолошкој служби, укључивање стручњака из других институција, и сл.).

ПРОЦЕНА ЕФЕКТА ПРЕВЕНЦИЈЕ И ИНТЕРВЕНЦИЈЕ

На основу евиденције коју воде одељењске старешине и Тим, праћење ефеката ће извршити стручна служба школе са координатором Тима, путем следећих индикатора:

- броја и нивоа облика насилног понашања
- броја случајева насилног понашања са позитивним ефектима у односу на укупан број пријављених у току школске године
- однос пријављених облика насилног понашања текуће и претходне школске године
- однос броја случајева насилног понашања са позитивним ефектима текуће и претходне школске године
- анализа упитника проведеног међу ученицима о степену безбедности у школи

Активности	Носиоци активности
1. Праћење ефеката превенције и интервенције преко: - броја, нивоа и облика насилног понашања - броја случајева насилног понашања са позитивним ефектима (у односу на укупан број пријављених у току године) - односа пријављених облика понашања текуће и прошле школске године - односа броја случајева насилног понашања са позитивним ефектима текуће и прошле школске године - анализе упитника за ученике о степену њихове безбедности у Школи	Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања
2. Анализа примене Програма преко евиденције о реализованим активностима које су планиране Програмом	Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања
3. Извештавање о примени Програма: Полугодишње – Наставничко веће, Школски одбор, Савет родитеља	Стручна служба и директор

ИНТЕРВЕНТНЕ АКТИВНОСТИ ТИМА

Р. бр.	Активност / садржај активности	Носилац активности	Време реализације
1.	Континуирано евидентирање у случају појаве насиља, дискриминације, злостављања и занемаривања	Тим за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, психолог, одељењске старешине, дежурни наставник, родитељи ученика, Педагошки колегијум	Током школске 2025/2026. године
2.	Препознавање фактора рањивости везаних за трговину људима, пружање подршке ученику и укључивање других институција у	Тим за заштиту ученика од насиља, дискриминације, злостављања и занемаривања, Психолог,	Током школске 2025/2026.

	складу са процедурама прописаним Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање	одељењске старешине, дежурни наставник, предметни наставници	године
3.	У случају сумње или сазнања да је ученик укључен у било који облик трговине људима, школа реагује у складу са Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање, обавештава и сарађује са надлежним службама.	Директор, Тим за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, Психолог, Педагог, одељењске старешине, дежурни наставник, предметни наставници	Током школске 2025/2026. године
4.	Обезбеђивање континуиране подршке ученику након што је био изложен неком облику трговине људима	Тим за заштиту ученика од насиља, дискриминације, злостављања и занемаривања, Психолог, одељењске старешине, дежурни наставник, родитељи ученика, Педагошки колегијум	Током школске 2025/2026. године
5.	Интензивирање васпитни рад са ученицима (праћење понашања на часу, праћење вршњачких односа, праћење ваннаставних активности - разговор са родитељима и особљем).	Тим за заштиту ученика од насиља, дискриминације, злостављања и занемаривања, Психолог, одељењске старешине, Дежурни наставник, родитељи ученика, Педагошки колегијум	Током школске 2025/2026. године
6.	Помоћ наставницима у случају појаве насиља у одељењу	Тим за заштиту ученика од насиља, дискриминације, злостављања и занемаривања, Психолог, одељењске старешине, дежурни наставник, родитељи ученика, Педагошки колегијум	Током школске 2025/2026. године
7.	Појачан индивидуални васпитни рад са ученицима у случају појаве насиља	Психолог, педагог	Током школске 2025/2026. године
8.	Пружање помоћи ученицима у решавању индивидуалних проблема или проблема са другима - саветодавни рад са ученицима који имају проблема у понашању	Тим за заштиту ученика од насиља, дискриминације, злостављања и занемаривања, Психолог, одељењске старешине, Дежурни наставник, Родитељи ученика, Педагошки колегијум	Током школске 2025/2026. године
9.	Примена утврђених поступака и процедура у складу са Правилником о протоколу поступања у установи у случају насиља, дискриминације, злостављања и занемаривања у случају појаве насиља	Тим за заштиту ученика од насиља, дискриминације, злостављања и занемаривања, Психолог, одељењске старешине, Дежурни наставник, Родитељи ученика, Педагошки колегијум	Током школске 2025/2026. године

ПЛАН АКЦИЈЕ ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ ТРГОВИНЕ ДЕЦОМ И МЛАДИМА

ШТА (садржај, тема)	ЦИЉНА ГРУПА	КАКО (радионица, предавање, дебата, филм и друго)	КО	СА КИМ (ко су сарадници)	КАДА	ОЧЕКИВАНИ ИСХОД
Трговина људима	Ученици и наставници	презентација	Вршњачки тим	Психолог, педагог, Тим за заштиту ученика од насиља, дискриминације,	октобар	Ученици и наставници ће бити упознати са појмом

				злостављања и занемаривања,		трговине људима, намером експлоатације и виктимизације детета
Жртва трговине људима-последике по жртву	Ученици и наставници	презентација	Вршњачки тим	Психолог, педагог, Тим за заштиту ученика од насиља, дискриминације, злостављања и занемаривања,	децембар	Ученици и наставници ће бити упознати са тиме ко може бити жртва трговине људима, као и начинима превазилажења трауме
Идентификација жртава трговине људима	Учитељи и наставници	предавање	Психолог педагог	Тим за заштиту ученика од насиља, дискриминације, злостављања и занемаривања,	фебруар	Наставници ће бити упознати са начинима и сврхом идентификације
Подршка жртвама трговине људима	Ученици и наставници	презентација	Вршњачки тим	Психолог, педагог, Тим за заштиту ученика од насиља, дискриминације, злостављања и занемаривања,	април	Ученици и наставници ће бити упознати са тиме на који начин се може пружити подршка жртвама трговине људима

СВАКА ОСОБА КОЈА ИМА САЗНАЊЕ О НАСИЉУ, ЗЛОСТАВЉАЊУ ИЛИ ЗАНЕМАРИВАЊУ ОБАВЕЗНА ЈЕ ДА РЕАГУЈЕ!

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Програм за заштиту деце од насиља припремљен је са намером да помогне у стварању сигурне и безбедне средине, да се олакшају и прецизирају процедуре и поступци у заштити деце од насиља и обавезујући је за све субјекте у процесу образовања.

9.1.1. ПЛАН РАДА ТИМА ЗА КРИЗНЕ СИТУАЦИЈЕ ЗА ШКОЛСКУ 2025/26. ШКОЛСКУ ГОДИНУ И ПРОГРАМ ПОСТУПАЊА ПОЛИТЕХНИЧКЕ ШКОЛЕ СУБОТИЦА У КРИЗНИМ СИТУАЦИЈАМА

План Тима за кризне ситуације за школску 2025/26. школску годину

ОПШТИ ДЕЛОВИ ПЛАНА	
Активност	Носиоци активности
Формирање Тима за кризне ситуације Упознавање наставничког већа, савета родитеља, ученичког парламента, школског	директор

одбора са радом тима	
Израда програма и плана за кризне ситуације за текућу школску годину	чланови Тима
Информисање свих запослених, наставничког већа, школског одбора, савета родитеља и ученичког парламента са планом и програмом Тима за кризне ситуације	координатор тима
Праћење усклађивања постојећих подзаконских аката школе са Законом и Посебним протоколом за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања	секретар установе
Реализовање стручних усавршавања - семинари/обука на теме: криза, кризни догађаји, успешно реаговање на кризне догађаје, кризне интервенције...	координатор Тима
Сачињавање извештаја о раду тима за кризне ситуације	Координатор
ПЛАН ИНФОРМИСАЊА У КРИЗНИМ СИТУАЦИЈАМА	
Активност	Носиоци активности
Директор установе решењем именује чланове Тима за кризне ситуације: 1. Координације активности, 2. Психосоцијалне подршке 3. Информисање и давање саопштења	Александра Радуловић Зеленика, стручни сарадник, одговорна особа која хитно, одмах по сазнању, обавештава надлежне институције ван установе (полицију, хитну помоћ, ватрогасце, школску управу...) Тихомир Фејеш, домар одговорна особа за координацију активности о доношењу одлуке о процени да ли установа може да поступа самостално или јој треба нека врста помоћи/подршке од представника спољашње заштитне мреже (у зависности од облика, врсте и интензитета кризног догађаја) Александра Радуловић Зеленика, стручни сарадник и Тихомир Фејеш, домар, одговорне особе које обавештавају све у ланцу информисања, по редоследу унутар установе. Њих о кризном догађају могу обавестити дежурни наставници, радници на одржавању хигијене, координатор практичне наставе, а онда оне обавештавају директора Школе који даље обавештава све запослене путем предвиђене групе. Даље обавештавање у самој школи преузимају наставници који су са ученицима на часу – према ученицима, а родитеље обавештавају одељењске старешине. Начин комуникације са запосленима у време кризне ситуације ће током ове школске године бити коначно успостављен. Предлози су рад на апликацији која би се активирала само онда када дође до кризне ситуације. До тада користе се постојеће Месинџер, односно Вибер групе. Тим ће начинити посебну групу за своје чланове. Александра Радуловић Зеленика, стручни сарадник, има контакт телефоне свих запослених, који се редовно ажурирају и који су доступни свима у ланцу информисања Тихомир Фејеш, домар, одговорна особа која

	координира активности, планира, организује и сарађује са спољашњом заштитном мрежом Чаба Корхеџ, педагог, одговорна особа за пружање психосоцијалне подршке обучена да пружи психосоцијалну, индивидуалну и групну подршку Исидора Оташевић, секретар школе и Александра Радуловић Зеленика, психолог, координатор Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, одговорне особе које су обучене за прикупљање, проверавање, селекцију и дистрибуцију информација Ученици, наставници и родитељи се упознају са начинима евакуације путем ЧОС-а, родитељског састанка и наставничког већа. Наставничко веће биће упознато од стране Тима, а ученици и родитељи од стране одељењских старешина, уз помоћ чланова Тима. Овај део плана биће спроведен током првог полугодишта текуће године кроз наведене састанке, а током године кроз евакуационе вежбе које ће се спровести по утврђеном распореду.
Постоји дефинисан начин/процедура како се информиса у установи о кризном догађају	Дијана Кртинић, наставник српског језика и књижевности и Зита Цвијин Калман, наставник мађарског језика и књижевности задужене су за припрему званичних информација унутар установе за родитеље, ученике и запослене.
Сачињен је план са начинима реаговања на различите кризне догађаје (унутар установе или ван ње) и са овим планом су упознати и наставници, ненаставно особље, ученици и родитељи	Након што се догоди кризни догађај и када се начине први кораци у интервенцији, Тим се састаје како би се начинио план рада у измењеним околностима за целу школу или поједина одељења што ће се спроводити по потреби.
Утврђен је начин на који се упозорава, алармира, тј. звучно оглашава на опасност	Ова тачка плана треба да се реализује и успостави током школске године. Школа поседује сирену која се активира ручним окретањем, школско звоно које се оглашава без струје и редовно школско звоно. Постоји могућност алармирања и када има и када нема струје. Током школске године ће се размотрити увођење још неких система како би упозорење било ефектније, ефикасније и сигурно допрло до свих у згради.
Знак узбуњивања треба да садржи информацију о врсти кризног догађаја и безбедном месту	Тихомир Фејеш, домар особа која активира систем узбуњивања, односно аларм. У случају његовог одсуства то могу чинити и радници на одржавању хигијене. Кроз обуку о алармирању која може бити спроведена у другом полугодишту текуће школске године ученици, наставници, родитељи и ненаставно особље могу бити упознати са овим сигнаlima.
ПРОСТОРНИ ПЛАН УСТАНОВЕ	
Активност	Носиоци активности
У установи постоји план распореда свих просторија	Све просторије у школи су означене бројевима са спољне стране У нашој школи учионице се закључавају, а

	наставници носе кључеве са собом приликом одласка на час, те се кључеви налазе са унутрашње стране учионице и обезбеђена је могућност закључавања просторија у случају кризне ситуације, тј. када су ученици у просторији.
ПЛАН ЕВАКУАЦИЈЕ	
Активност	Носиоци активности
У Установи постоје излази за евакуацију	У установи је одређен тачан број излаза за евакуацију. Њих је укупно четири. С обзиром да наши ученици током школског дана мењају учионице и објекте у којима се налазе, утврђен је тачан евакуациони план школе, безбедна места унутар и изван установе на све четири локације
Сви ученици и запослени у установи знају инструкције за евакуацију	Током ове школске године радиће се на допуни упутстава и постера са објашњењима о начину поступања у кризним ситуацијама, те ће бити истакнути на видљивом месту. План евакуације је истакнут. Ученици ће бити упознати са инструкцијама за евакуацију, путем вежбе евакуације која ће бити спроведена у току првог полугодишта.
Дефинисан је начин пружања психосоцијалне помоћи ученицима са посебним способностима	Ученици са одређеним специфичностима (оштећење чула, тешкоће у кретању, инвалидитет, тешкоће из спектра аутизма, хроничне болести...) се током евакуације најпре окупљају у кухињи, уколико су у школској згради, односно у канцеларији координатора практичне наставе уколико су у радионици, те уз помоћ радника задужених за хигијену, односно координатора практичне наставе сигурним путем напуштају зграду, одлазе на зборна места или на сигурна места унутар установе. Александра Радуловић Зеленика, стручни сарадник и Исидора Оташевић, правник, секретар школе, треба да провере да ли су деца и запослени у установи безбедни на месту које је планом дефинисано као безбедно место или место поновног окупљања.
Утврђени су тачни термини спровођења вежби евакуације	Провера исправности апарата за гашење пожара у Школи се редовно одвија. У планује да се одрже и вежбе евакуације из установе у склопу ЧОС-а.

Програм поступања Политехничке школе у кризним ситуацијама

Правилником о протоколу прописују се садржаји и начини спровођења превентивних и интервентних активности, услови и начини за процену ризика, начини заштите од насиља, злостављања и занемаривања, праћење ефеката предузетих мера и активности, као и начини развијања отпорности установе за ефикасно реаговање на кризне догађаје, процедуре поступања када се догоди кризни догађај и начине праћења ефеката предузетих мера и активности. Превенција насиља, злостављања и занемаривања, као један од приоритета у остваривању образовно-васпитног рада планира се развојним планом, школским програмом, који чине саставни део годишњег плана рада. Установа програмом заштите

од насиља, злостављања и занемаривања одређује мере и активности које обезбеђују развијање и неговање позитивне атмосфере и безбедно окружење (даље: програм заштите од насиља).

Програм поступања установе у кризним догађајима израђује се као обавезни и саставни део програма заштите од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, а који је саставни део школског програма. На основу програма израђује се план рада тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, који је саставни део годишњег плана рада установе. Директор установе руководи тимом за кризне догађаје у складу са општим актом и годишњим планом рада.

Приручник за запослене у установама образовања и васпитања за поступање установа образовања и васпитања у кризним догађајима, а које је издало Министарство просвете (даље: Приручник за поступање), израђен је као подршка запосленима у систему образовања и васпитања за ефикасније суочавање са кризним догађајима и користи се као додатни материјал за израду Анекса Годишњег плана рада Школе за школску 2025/2026. годину.

Анексом Годишњег плана рада Школе врши се измена и допуна Програма заштите од насиља, злостављања и занемаривања, којим се као обавезни део уређује и Програм поступања установе у кризним ситуацијама и мења се План стручног усавршавања запослених.

Кризни догађај је у већини случајева непредвидив догађај са потенцијално негативним последицама. Тај догађај и његове последице могу проузроковати значајну штету особама које су му непосредно или посредно изложене.

Кризни догађај карактерише:

1. број жртава (повређених или настрадалих);
2. материјална штета;
3. психолошке реакције појединца и/или заједнице у целини;
4. солидарност у сврху отклањања последица.

Кризни догађаји су:

- Природна смрт детета/ученика;
- Покушај убиства и убиство детета/ученика (у Школи или ван ње);
- Покушај самоубиства ученика и самоубиство (у Школи или ван ње);
- Природна смрт, самоубиство или убиство запосленог у Школи;
- Саобраћајна незгода у којој је повређено или настрадало дете, односно ученик и/или запослени у Школи;
- Нестанак детета/ученика;
- Масовно тровање у простору Школи;
- Дојава о подметнутој експлозивној направи у установи или терористичком нападу и слично;
- Талачка криза;
- Насилје већих размера (масовне туче, вишеструка убиства, терористички напади);
- Техничко-технолошке опасности (експлозија, изливање, испаравање отровних материја и пожар);
- Природне катастрофе (поплаве, земљотреси, пожари...);
- Епидемија која је обухватила територију/општину на којој се налази Школа;
- Други кризни догађаји, у смислу Правилника о протоколу.

Тим за кризне догађаје

У циљу ефикасног поступања установе у кризним догађајима, у Школи се формира тим за кризне догађаје у оквиру тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, као његов обавезни део, у следећем саставу:

1. Сњежана Рајковић, в.д. директора, руководилац Тима, информисање јавности и сарадња са спољашњом заштитном мрежом
2. Александра Радуловић Зеленика, стручни сарадник – психолог, координација активностима Тима и пружалац подршке и помоћи
3. Исидора Оташевић, секретар школе - праћење правне регулативе и информисање)

4. Чонгор Нађ, професор физичког васпитања, пружалац подршке и помоћи
5. Чаба Корхеџ, стручни сарадник -педагог, пружалац подршке и помоћи
6. Габриела Хусак, представник Савета родитеља, координација
7. Тихомир Фејеш, домар – мајстор одржавања, пружалац подршке и помоћи

Задаци Тима за кризне догађаје:

Када установа има сазнање да се догодио кризни догађај одмах, а најкасније у року од 24 сата, активира Тим за кризне догађаје, који има следеће задатке:

1. прикупљање података, процена потреба и обавештавање надлежних органа;
2. успостављање сарадње са спољашњом мрежом заштите;
3. сарадња и заједничко деловање са мобилним тимом за кризне интервенције, уколико за тим постоји потреба;
4. благовремено информисање деце/ученика, родитеља, запослених и медија о догађају;
5. психосоцијална подршка деци, ученицима и запосленима;
6. израда и реализација плана рада установе у измењеним условима и стабилизација рада у установи;
7. организација евентуалних комеморативних активности;
8. праћење реализације планова и евалуација;
9. вођење документације и извештавање и
10. други послови који могу бити од значаја у ситуацијама када се деси кризни догађај.

Активности Тима за кризне догађаје биће осмишљаване и реализоване у складу са потребама, а основни **циљ** је умањивање последица кризног догађаја, спречавање ширења непроверених и узнемирујућих информација, олакшавање враћања у равнотежу погођенима кризом, превазилажење постојећих и превенција потенцијалних кризних ситуација.

Јачање отпорности установа за ефикасно реаговање на кризне догађаје

Школа је у обавези да континуирано унапређује процедуре поступања ради ефикасног деловања у сврху отклањања или свођења на минимум последица које је кризни догађај изазвао по организацију рада и функционисање установе, као и по физичко и ментално здравље појединца.

Јачање отпорности Школе заснива се на следећим принципима:

- 1) *Континуитет* – Подстицање приправности и обезбеђивање континуираног пружања квалитетног образовања и васпитања, подизање свести, планирање и припрема за реаговање у кризним догађајима;
- 2) *Сарадња* – Интерсекторска повезаност и заједничко деловање у ванредним ситуацијама, с обзиром на врсту кризе;
- 3) *Доступност* – Омогућавање брзог приступа доступним ресурсима како би Школа обезбедила континуитет и право на квалитетно образовање и васпитање у време кризног догађаја;
- 4) *Ефикасност* – Обезбеђивање да Школа активно предузима правовремене и адекватне кораке у реаговању на кризни догађај.

Програм рада тима за кризне догађаје

АКТИВНОСТ	НОСИЛАЦ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
- Формирати Тим за кризне догађаје; - Чланове НВ упознати са тимом	директорка	Август 2025.
Израдити акциони план за кризне догађаје и допунити документа (Годишњи плана рада школе, Анекс Школског програма, Анекс развојног плана)	- чланови Тима - стручни сарадник - педагог - секретар	Август 2025.
Информисати све запослене - НВ,	директорка,	Септембар 2025.

• орган управљања – ШО са постојањем Тима, члановима и акционим планом за кризне догађаје • Упознавање Ученичког парламента и Савета родитеља са начинима поступања	• стручни сарадник - педагог, • чланови Тима	
• Реализовати стручна усавршавања - семинари/обука на теме: криза, кризни догађаји, успешно реаговање на кризне догађаје, кризне интервенције... • Упознати чланове колектива са приручником и са презентацијом: Психолошке кризне интервенције у васпитно-образовним установама	• чланови Тима, • одељењске старешине • предметни наставници • стручни сарадник - педагог	Септембар - јун
Интервентне активности за време и након кризног догађаја		
• Медицинско збрињавање повређених, заштита имовине...	• Директорка, • чланови Тима, - одговарајуће надлежне службе и органи	По потреби
- Израдити оперативни план акције за конкретну врсту кризног догађаја са носиоцима (дефинисаним задужењима, улогама за чланове) и време реализације активности непосредно након кризног догађаја	• директорка, • чланови Тима, • одговарајуће надлежне службе и органи	По потреби
• Прикупити основне податке (у зависности од самог кризног догађаја) о томе: • шта се догодило, • када се догодило, • где се догодило, • ко је директно, а ко индиректно укључен у догађај, • у каквом су стању, како реагују, где се налазе особе које су директно или индиректно укључене у догађај, • шта је већ учињено ради ублажавања последица догађаја,	• директорка, • чланови Тима	По потреби
• Израдити саопштење за све запослене, ученике и родитеље у вези са конкретним кризним догађајем (са провереним информацијама, као и активностима које ће се предузети у наредном периоду за ублажавање последица	• Директорка • чланови Тима	По потреби
• Израдити саопштење за медије у вези са конкретним кризним догађајем и план активности, носиоце и временску динамику које ће се предузети у наредном периоду (2-3 недеље)	• директорка • секретар	По потреби
• Реализовати активности подршке кроз: разговоре са ученицима, родитељима (индивидуално, посебно са ученицима који су директни учесници или блиско	• чланови задужени за подршку • одељењске старешине,	По потреби

повезани са њима, у мањим групама, са целим одељењем) у вези са кризним догађајем, како наставити даље, како помоћи један другом, шта смо из свега научили, радионице на теме изражавање тешких и болних осећања, суочавање са кризним догађајем, рад на порасту самопоуздања, разговоре са запосленима (индивидуално, мање групе, колектив) у савлађивању личних, емоционалних проблема, као и договора враћању уобичајеним образовно-васпитним активностима, активности које ће окупити ученике, родитеље, запослене: нпр. организовати дружења међу ученицима/родитељима истих/различитих разреда кроз: спортска такмичења, излазак ван школе, уређење школског простора, учионица, школског дворишта и др, давање могућности ученицима, родитељима и запосленима који то желе да учествују и сами као помоћ и подршка.	• предметни наставници, • ученици, • родитељи.	
• учествовање у ритуалним активностима опраштања: комеморација, сахрана, формирање кутка сећања (туговања) на преминулог – књига жалости, цртежи, писма, фотографије и др.	• Директорка • чланови Тима	По потреби
• Извештавање - поднети извештај стручним телима: педагошком колегијуму, наставничком већу, и органу управљања – школском одбору, школској управи Београд (према потреби, односно ако и када се кризни догађај деси)	- директорка, - стручни сарадник - педагог	По потреби
• Континуирано обавештавати ученике, родитеље, запослене, медије о предузетим активностима и планом за даље	• директорка, • секретар	По потреби

Програм поступања Школе у кризним ситуацијама сачињава се на основу специфичности Школе и садржи процену снага, капацитета и специфичности Школе да се суочи са различитим потенцијалним кризним догађајима.

1. Процена снага, капацитета и специфичности установе да се суочи са потенцијалним кризним догађајима представља тим за кризне ситуације који процењује капацитете школе да на најбезбеднији начин одреагује у кризној ситуацији.

Неке од снага наше школе су:

- позитиван дух и сарадничка атмосфера међу свима у колективу
- школа има сарадњу са локалном заједницом
- наставно особље и стручна служба се континуирано усавршавају
- безбедност наставника и ученика се регулише правилницима и плановима
- постојање видео надзора, плана евакуације и редовна провера контроле ПП апарата и расвете
- редовна контрола санитарног инспектора
- развијен систем дежурстава наставника
- школски полицајац

-развијен систем ефикасног информисања запослених
-веома добра сарадња са медијима који се баве локалним информисањем

Листа установа, организација и удружења грађана са којима установа остварује сарадњу, а које могу бити од помоћи у превенцији и у тренутку кризних ситуација.

1. Министарство просвете Републике Србије
2. Школска управа Сомбор (мобилни тим)
3. Локална самоуправа општине Суботица
4. Полицијска станица Суботица
5. Ватрогасна јединица Суботица
6. Дом здравља Суботица
7. Центар за социјални рад- Суботица
8. Црвени крст-Суботица

Безбедна места унутар и изван установе у ситуацијама кризних догађаја

У складу са евакуационим планом школе, безбедна места унутар и изван установе на локацији ул. Максима Горког број 38 главне зграде:

- у случају пожара безбедно место је игралиште-дворишни простор
- у случају експлозивне направе – дворишни простор
- у случају терористичког напада – закључавање у учионице (уколико се у том тренутку особе налазе у учионици а не могу да стигну до школског дворишта)
- у случају епидемије – сигурно место је учионица број 21

Безбедна места унутар и изван установе на локацији Харамбашићева 4 „Младост“:

- у случају пожара – школско двориште
- у случају експлозивне направе – школско двориште
- у случају терористичког напада – закључавање у учионице (уколико се у том тренутку особе налазе у учионици а не могу да стигну до школског дворишта)
- у случају епидемије – учионица М2

Безбедна места унутар и изван установе на локацији Матије Губца 8 „Мали мешц“:

- у случају пожара – школско двориште
- у случају експлозивне направе – велики паркинг
- у случају терористичког напада – закључавање у учионице (уколико се у том тренутку особе налазе у учионици а не могу да стигну до великог паркинга)
- у случају епидемије – Цртаона 2

Безбедна места унутар и изван установе на локацији Михајла Раднића 24а „Столарска радионица“

- у случају пожара – предње двориште
- у случају експлозивне направе – предње двориште
- у случају терористичког напада – предње двориште
- у случају епидемије – предње двориште

План распореда просторија и начин означавања свих просторија у установама (ходника, учионица, кабинета и других просторија, са унутрашње и спољашње стране) налази се на сваком спрату на огласној табли.

Локација прикупљања ученика и запослених је дворишни простор излаз на Харамбашићеву улицу.

Обавезно једном годишње, а по потреби и чешће, спровести вежбе евакуације из установе (као да је нпр. пожар) или закључавања просторија (ако је потребно заштитити се од спољне претње). Потребно је проверити да ли сви знају инструкције за евакуацију (не носе се торбе, књиге, сви иду у колони по двоје са својим наставником и сл.

Такође је важно и да сви буду информисани где се налазе и како се користе апарати за гашење пожара и паковања прве помоћи. При планирању и, касније, реализацији свих аспеката реаговања, укључујући и пружање психосоцијалне подршке, посебну пажњу треба посветити ученицима који имају одређене специфичности (оштећење чула, тешкоће у кретању, инвалидитет, тешкоће из спектра аутизма, хроничне болести...).

План алармирања у ситуацији кризног догађаја

Алармирање за главну зграду у улици Максима Горког број 38 у случају:

- пожара - против пожарни аларм (емитује се једноличним тоном са паузама)
- експлозивне направе – разглас (три пута са паузама)
- терористичког напада – разглас (два пута са паузама)
- епидемија – разглас (једанпут)

Алармирање за локацију Харамбашићева 4 „Младост“ у случају:

- пожара – против пожарни аларм емитује се једноличним тоном са паузама)
- експлозивне направе – разглас (три пута са паузама)
- терористичког напада – разглас (два пута са паузама)
- епидемија – разглас (једанпут)

Алармирање за локацију Матије Губца 8 „Мали Мешц“ у случају:

- пожара – разглас (четири пута са паузама)
- експлозивне направе – разглас (три пута са паузама)
- терористички напад – разглас (два пута са паузама)
- епидемија – разглас (једанпут)

Алармирање за локацију Михајла Раднића 24а „Столарска радионица“ у случају:

- пожара – мобилни телефон
- експлозивне направе – мобилни телефон
- терористичког напада – мобилни телефон
- епидемија – мобилни телефон

Програм стручног усавршавања запослених у области поступања у кризним ситуацијама

У циљу јачања компетенција установе за пружање психосоцијалне подршке, реализацију плана евакуације, генерално јачања ефикасности реаговања установе у различитим кризним ситуацијама, у школи се предвиђа стручно усавршавање запослених из следећих области:

- јачања компетенција за пружање психосоцијалне подршке,
- за реализацију плана евакуације,
- управљање стресом и
- друге обуке које могу допринети ефикаснијем реаговању установе у различитим кризним ситуацијама.)

Начини реаговања - кораци у поступању установе када се догоди кризни догађај

У ситуацијама кризних догађаја, активности у установи спроводиће се по следећим корацима:

1. Прикупљање података, процена потреба и обавештавање надлежних органа	Тим прикупља информације о догађају (опис догађаја, место и време када се десио догађај), ко је све погођен кризним догађајем и каква му је

	помоћ потребна, где се налази и у каквом је стању, као и о томе шта је већ урађено поводом тога у установи. У зависности од врсте/облика кризног догађаја, наредни корак подразумева хитно обавештавање полиције, хитне помоћи, ватрогасне службе, као и других евентуално потребних органа/служби. Неопходно је да запослени у установи поступају у складу са планом поступања у ситуацијама кризе и у зависности од врсте кризног догађаја, и у складу са планом евакуације. Тим за кризне догађаје благовремено информише Министарство просвете, односно надлежну школску управу о догађају, као и предузетим активностима.
2. Успостављање сарадње са спољашњом мрежом заштите (социјална и здравствена заштита, полиција, јавно тужилаштво, јединица локалне самоуправе, мобилни тим).	На основу прикупљених података, уз обавезу хитног обавештавања спољашње мреже заштите, установа врши процену да ли може да поступа самостално или јој је потребна помоћ и подршка представника спољашње мреже заштите, са којом израђује јединствен план деловања, начин рада и извештавања. У зависности од облика/врсте и степена интензитета кризног догађаја установа процењује кога укључује од спољашње мреже заштите.
3. Сарадња и заједничко деловање са мобилним тимом за кризне интервенције	Уколико кризни догађај као последицу има најмање троје или више повређених или настрадалих лица, директор је у обавези да одмах по сазнању обавестити Министарство просвете како би се ангажовао интерсекторски мобилни тим за кризне ситуације, који је формиран у складу са Протоколом о поступању приликом суочавања друштва са кризним ситуацијама у оквиру Радне групе Владе Републике Србије ради пружања неопходне подршке. У ситуацијама када поступа мобилни тим, тим за кризне догађаје установе постаје саставни део мобилног тима. Тим за кризне догађаје установе пружа потребне информације мобилном тиму, учествује у заједничком планирању,
4. Благовремено информисање ученика, родитеља, запослених и медија о догађају	Директор установе именује особе задужене за припрему званичних информација за родитеље, ученике, запослене и за медије. Обавештења имају сврху континуираног информисања запослених, родитеља и деце/ученика и медија о најновијим, провереним и тачним информацијама до којих је установа дошла, ради планирања одговарајуће подршке и предузимања других потребних мера (сузбијање гласина и ширења

	панике); упознавање са могућим тешкоћама, ризицима, изазовима и начинима за њихово превазилажење; упознавање са начинима подршке. Саопштење за медије сачињава се у сарадњи са надлежним службама Министарства
5. Психосоцијална подршка ученицима и запосленима	Тим за кризне догађаје прати реаговања ученика, родитеља и запослених, идентификује коме је помоћ потребна и у складу са тим организује пружање психосоцијалне подршке. Приликом пружања психосоцијалне подршке као основна интервенција користи се психолошка прва помоћ. У зависности од врсте, интензитета и последица кризног догађаја, тим процењује потребу за укључивањем представника из система здравствене заштите у циљу пружања психосоцијалне подршке и/или укључивање интерсекторског мобилног тима за кризне ситуације.
6. Израда и реализација плана рада установе у измењеним условима и стабилизација рада у установи	Тим за кризне догађаје у сарадњи са релевантним тимовима установе израђује план рада по измењеном, прилагођеном плану. Неопходно је да начин рада установе буде прилагођен последицама кризног догађаја, могућностима и потребама деце/ученика и запослених у погледу реализације свих школских активности непосредно након кризног догађаја. План рада треба да садржи конкретне активности/мере које установа планира да предузме, носиоце (извршиоце) планираних активности, временску динамику, начин извршења, начини праћења и извештавања. Приликом прављења плана важно је узети у обзир врсту кризног догађаја, број погођених особа, процену даљих ризика, реакцију локалне заједнице и одговарајуће правне аспекте. Након кризног догађаја, неопходно је да установа предузима активности које ће водити стабилизацији стања у установи - постепени повратак установе на редован начин рада који је био успостављен пре кризног догађаја уз континуирано праћење понашања деце/ученика и запослених у циљу процене ефеката подршке и предузимања даљих мера. Установа прати реализацију плана и у зависности од тока смиривања кризног догађаја, ревидира план, допуњује га и коригује.
7. Организација евентуалних комеморативних активности	У случају кризних догађаја са смртним исходом, тим учествује у организацији и планирању

	адекватних комеморативних активности.
8. Праћење реализације плана и евалуација	Неопходно је праћење реализације плана рада (у оквиру плана рада тима за заштиту) у измењеним условима, евентуалне корекције и допуне плана у зависности од процене степена, броја и последица изазваних кризним догађајем и предузетим корацима.
9. Вођење документације и извештавање	Тим је дужан и да води документацију о спроведеним активностима у вези поступањем у кризној ситуацијом. Извештај о поступању установе доставља се надлежној школској управи, а када су у питању домови ученика, извештај о поступању се доставља и сектору Министарства надлежном за ученички и студентски стандард, у року од 15 дана од наступања периода стабилизације рада у установи.

Програм укључивања и сарадње са породицом на јачању отпорности установе

Са циљем јачања отпорности установе која се заснива на принципима континуитета, сарадње, доступности и ефикасности, школа ће укључивати породице ученика. Представник Савета родитеља је члан Тима за кризне догађаје и у ситуацијама кризног догађаја равноправно учествује у реализацији свих планираних активности, комуницирајући активно са осталим члановима Савета, заступајући њихове предлоге, потребе и интересе. Породице ученика укључиваће се у све превентивне активности:

- Акциона истраживања као испитаници;
- Учесници у округлим столовима и дебатама;
- Публика и учесници на стручним предавањима и трибинама;
- Учесници и реализатори радионица, акција, едукација, семинара;
- Учесници на јавним и показним превентивним вежбама.

Праћење, евалуација и извештавање о реализацији плана

Начини праћења, евалуацију и извештавања о реализацији програма:

Након реализације плана поступања у кризним догађајима, и успостављања стабилног стања у Школи, тим за кризне догађаје врши евалуацију спроведених активности и сачињава извештај. Евалуација обухвата:

- анализу ефеката спроведених мера и активности односно реализацију измењеног плана рада,
- пружање прве психолошке помоћи, са посебним освртом на снаге, изазове и препоруке у реаговању на кризни догађај.

На основу евалуације плана реаговања у конкретним ситуацијама, Школа даље унапређује план поступања Школе у кризним ситуацијама. Тим за кризне догађаје континуирано прати реаговања ученика и запослених и процењује потребу за психосоцијалном подршком у наредном периоду и у сарадњи са спољашњом мрежом заштите израђује план о њеној реализацији.

Тим за кризне догађаје прати реализацију планова, у сарадњи са спољашњом мрежом заштите процењује степен смиривања ситуације и покреће процес договарања са породицама жртава и повређених о начинима обележавања сећања на догађај (обезбеђивање простора, активности сећања, обележавање годишњица и слично).

10.35. ТИМ ЗА МЕТОДИКУ НАСТАВЕ

1. Ружа Јеличић, координатор тима
2. Сања Хорах, члан
3. Мирјана Мијатовић, члан
4. Милан Батинић, члан

МЕСЕЦ	САДРЖАЈ АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ
Септембар - јун	Иновације у настави /које подразумевају активне методе, као што су рад у групама, пројектна настава, дискусије, као и употребу савремених технологија/	Сви чланови тима
Септембар - јун	Зидне новине које дуги професори могу искористити на редовној настави или на ЧОС-у	Ружа Јеличић
Септембар - јун	Тематски дани	Сви чланови тима
Септембар - јун	Приказ научно-истраживачких радова, стручних радова и есеја	Сви чланови тима
Септембар - јун	Обучавање и подршка професорима	Сви чланови тима
Септембар јун	Сарадња са другим тимовима школе	Сви чланови тима

Школски одбор је на седници одржаној дана 17. 10. 2025. године донео одлуку о изменама и допунама Годишњег плана рада за школску 2025/2026. годину, те се доноси Анекс I Годишњег плана рада.

ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКОГ ОДБОРА

Чонгор Нађ